

Nr 83.

Av herrar **Sjöblom** och **Åkerlund**, om statsbidrag till den av Jordbrukareungdomens förbund bedrivna verksamheten bland landsbygdens ungdom.

Vi hava under krigsåren blivit starkt påminda om den gamla sanningen, att jordbruket är samhällenas grundval och att, under kritiska tider, ett lands möjligheter att bestå till mycket väsentlig grad hänger på, att från dess egna tegar kan frambringas vad dess folk oundgängligen behöver för sitt livsuppehälle. Många av de senare riksdagarnas beslut ha också avsett såväl tillfälliga som på framtiden riktade insatser från statens sida till vårt jordbruks tekniska och ekonomiska förkovran, i avsikt att skydda oss nu och framdeles från ett allt för stort beroende av utlandet.

Då vi tänka på vårt jordbruks framtid och hysa stora förhoppningar om de tekniska framstegens förmåga att stegra dess avkastning, få vi emellertid icke glömma att även skänka uppmärksamhet åt sådant, som mera direkt angår jordbruksbefolkningen och inverkar på dess trevnad och intellektuella utveckling. Utan att vi kunna bevara vid jorden en vaken och sitt yrke hängiven befolkning, hjälpa oss de många tekniska framstegen föga. Dessutom är jordbruket av vikt för landet icke blott därför att det skänker bröd åt folket, utan lika mycket därför, att det är från jordbruksbefolkningens stora lager, som stads- och industrisamhällenas alltid stegrade behof av folkkraft skall och måste fyllas. Uppehållande och såvitt möjligt är även förökande av den med jordbruk sysselsatta delen av befolkningen är därför av vitalt intresse för landet.

Det är ju allmänt känt och behöver alltså icke här påvisas, hurusom den jordbrukande befolkningen hos oss avtagit icke endast relativt utan även absolut under det senaste halvsekle. År 1880 omfattade jordbrukare-

klassen 3,078,274 personer, år 1900 2,756,704 och år 1915 endast 2,540,000 personer. I förhållande till hela befolkningen motsvara dessa tal respektive 78, 67 och 46 %. Att denna förflyttning av folk från land till stad har sin grund i den allmänna utvecklingen, med dess övergång från natura- till penninghushållning och ty åtföljande arbetsfördelning, är väl känt och man kan säga, att en verklig fara för samhällets sunda utveckling föreligger, om denna »flykt från landet» kommer som hittills fortgå.

Liksom inom flera andra av Europas länder har man därför även i vårt land sökt att bland annat genom statshjälp till bildande av egna hem samt självständiga mindre jordbruk motverka denna flykt, dock i stort sett utan att hava lyckats. Huruvida erfarenheterna från kristiden och den högre uppskattning, hur viktigt jordbruket är, som därunder vunnits, skola få annat än övergående verkningar, kan ännu icke rätt bedömas. Under alla förhållanden synes det bli nödvändigt att på alla sätt stödja landsbygden i dess tävlan med städerna om särskilt det yngre släktet.

Men för att kunna påverka de unga är det ej nog med ekonomiska anordningar. Städernas brusande liv och mångahanda tillfällen till förströelser, samt framför allt de större möjligheter till fostran och bildning, som där finnas, utöva en stark dragningskraft på de unga sinnena, framför allt hos de mera livaktiga och vakna. Livet är ofta tomt och intresselöst ute i de glest befolkade bygderna, sedan man låtit den gamla bygdekulturen med dess rika inslag ej minst av sådant, som kunde skänka både nytta, nöje och innehåll åt ungdomens liv, falla i stycken och förintas. Med hemslöjdens försvinnande och med penninghushållningens sönderbrytande av allt det, som under gångna tider givit sin stadga åt allmogens liv, har följt förbistring och osäkerhet, en lantlivets förflackning, som är till stor skada för vår jordbruksbefolkning och till en fara för landets framtid.

Men för att rättelse skall kunna vinnas i ovan berörda avseende bör allt göras från det allmännas sida att tillföra landsbygden så mycket som möjligt av de fördelar, som redan nu tillförts stadsbefolkningen, i synnerhet i fråga om ungdomens möjligheter att förskaffa sig kunskap och bildning. Det gäller att söka påverka ungdomen så, att den dels får ett verkligt intresse för sitt yrke och lär sig rätt uppskatta detta i förhållande till andra näringar och att den dels bibringas förmåga att för sin del medverka till att giva sitt arbete och sin omgivning ett andligt innehåll, som, om det också icke är lika stadslivet, därför icke behöver vara sämre än detta.

En planmässig verksamhet bland ungdomen på landsbygden har därför utan tvivel en stor uppgift att fylla i här berörda avseenden, och det är för att organisera och leda en dylik verksamhet, som under fjolårets lantbruksvecka bildades ett Jordbrukareungdomens förbund, vars syfte är sammanfattat i dess stadgars första paragraf på följande sätt: »Den sammanslutning av jordbrukareklassens ungdom jämte andra för denna ungdom intresserade personer, som bär namnet »Jordbrukareungdomens förbund» (J. U. F.), har till uppgift att väcka och stärka denna ungdoms håg och höja dess duglighet för jordbrukarens yrke samt att sålunda, till fromma för vår modernärings sunda och ostörda utveckling, motarbeta »flykten från landet».

Sitt mål vill förbundet nå genom medel, som framgår av dess stadgar och dess hittillsvarande verksamhet, av vilken redogörelse skall lämnas till vederbörande riksdagens utskott. Så mycket skall endast sägas, att förbundets verksamhet hittills har bestått i förberedande arbeten samt anordnande av föredrag i bygderna för att göra förbundets syften och blivande verksamhet känt och att bilda lokalföreningar. Någon större omfattning har arbetet ännu icke kunnat få och detta av ekonomiska skäl. Förbundet, som hittills endast haft att lita till en del välvilligt lämnade donationer jämte medlemsavgifterna, behöver för att kunna bedriva sin verksamhet ett kraftigare stöd, och med hänsyn till förbundets gagnande syfte tillåta vi oss hemställa hos riksdagen om dess välvilliga bistånd i enlighet med yrkande i motionens kläm.

Till det ovan sagda vilja vi blott tillägga, att om det begärda anslaget lämnas, så innebär detta endast en gärd av rättvisa mot landsbygden, ty riksdagen beviljar, som bekant är, flera anslag på avsevärda belopp, vilka helt och hållet eller till övervägande del komma städernas befolkning, icke minst dess nöjesliv, till godo.

På grund av vad vi sålunda anfört, få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen ville besluta att för år 1919 bevilja ett anslag av kronor 25,000 att tilldelas Jordbrukareungdomens förbund såsom bidrag till dess verksamhet bland landsbygdens ungdom.

Stockholm den 17 januari 1919.

P. H. Sjöblom.

E. Åkerlund.

